

Socialudvalget (2. samling)
SOU alm. del - Bilag 156
Sundhedsudvalget (2. samling)
SUU alm. del - Bilag 201
Offentligt

HJERNESKADEFORENINGEN

HJERNE SAGEN
tilled@prosjektet.dk

Til
Velfærdsminister Karen Jespersen
Formand for VISO's faglige bestyrelse Ib Valsborg
Næstformand for VISO's faglige bestyrelse Stig Langvad
Formand for KL Erik Fabrin
Formand for Danske Regioner Bent Hansen
Medlemmer af Folketingets Socialudvalg og Sundhedsudvalg
Det Centrale Handicapråd

Den 13. februar 2008

Hjerneskadeforeningen og HjerneSagens forslag til ændring af VISO.

Indledning

På møde den 22. januar 2008 med Ib Valsborg, formand for VISO's faglige bestyrelse, næstformand for VISO's faglige bestyrelse Stig Langvad m.fl. drøftede vi de fremførte kritikpunkter vedrørende det nuværende VISO.

Afslutningsvis gav jeg tilsagn om, at Hjerneskadeforeningen ville tage kontakt med HjerneSagen med henblik på at fremsende de 2 foreningers fælles forslag til en ændret VISO-organisation.

Da udgangspunktet er et tidligere forslag udarbejdet i fællesskab, har vi drøftet den nye situation, og dette forslag er derfor et fælles forslag fra de 2 foreninger, som vi for god ordens skyld sender til alle relevante parter.

Baggrund

Begge foreninger gjorde for kommunalreformens ikrafttræden opmærksom på vores betænkeligheder med hensyn til, om den fremlagte VISO-konstruktion ville være til hjælp for de borgere, der i deres livsforløb rammes af en skade i det mest komplekse og overordnet styrende organ – hjernen. Det skete blandt andet ved foretræde for Socialudvalget den 21. april 2005.

VISO har nu fungeret 1 år, og desværre har det vist sig, at vores betænkeligheder var berettigede. De allokerede midler er langt fra blevet anvendt, og som interesseorganisationer på hjerneskadeområdet står vi i den helt uvante situation, at vi ikke som udgangspunkt beder om flere ressourcer - nu forventer vi blot, at de allokerede midler anvendes mest effektivt til at yde den kvalificerede hjælp og støtte, som de hjerneskaderamte borgere og deres familier har ret til.

Det offentlige beredskab på dette område har ikke fungeret i 2007 – et forhold vores egne rådgivninger har mærket i form flere henvendelser end tidligere!

Velfærdsministeren gav i åbent samråd den 9. januar 2008 klart udtryk for, at der efter ministerens opfattelse er en konstruktionsfejl i VISO. Ministeren gav i samme samråd udtryk for at ville fremskynde evalueringen af VISO for snarest muligt at få rettet op, så VISO kan fungere efter hensigten.

På den baggrund har Hjerneskadeforeningen og HjerneSagen udarbejdet dette konkrete forslag, som er baseret dels på det forslag, vi forelagde Socialudvalget den 21. april 2005, samt de erfaringer vi har indhøstet i løbet af 2007, hvor ikke mindst den synlige afvikling af velfungerende faglige miljøer på hjerneskaideområdet har vores store bevågenhed.

Det nye VISO

Vores forslag betyder, at VISO videreføres, men i en anden form. De overordnede intentioner med VISO som "nationalt specialrådgivnings- og vidensfunktion" fastholdes, men i en model der understøtter faglig og kvalitativ udvikling på eksisterende områder - tager udgangspunkt i de forskellige målgruppers særlige behov – og understøtter udnyttelse af synergieffekt samt udvikling af specialiserede rådgivnings- og vidensfunktioner på områder, der ikke har det i dag.

Modellen vil endvidere give optimale muligheder for en "VISO-funktion", der i højere grad matcher de særlige behov, som forskellige målgrupper måtte have.

Det nye VISO vil alene repræsentere en udfordring for det kommunale selvstyre såfremt en kommune giver borgeren et tilbud, der alene er økonomisk betinget – og ikke fagligt begrundet.

De grundlæggende principper for "det nye VISO" er:

- Det nye VISO er opbygget af en række faglige søjler, der organisatorisk er knyttet til en central koordinerende og udviklende enhed. Metaforisk kan modellen beskrives som en række forskellige flettede julehjerter, der hænger på en snor. Snoren er den centrale VISO-enhed – hjerterne de faglige søjler/enheder.
- Det nye VISO skal klart repræsentere spidskompetencer. Dette opnås ikke ved en organisationsform, der som udgangspunkt skal klare alt, der er komplekst i en netværksorganisation. Skal målet med VISO opnås, er det nødvendigt at fokusere, at operationalisere, at styrke faglige miljøer – og sidst men ikke mindst at være den nationale udviklingsgenerator, der opsamler, formidler og dyrker alle faglige potentialer!
- På hjerneskaideområdet erstattes VISO's nuværende netværksorganisation med en "organisation", som vi som arbejdstitel kan kalde "Hjerne-VISO"
- Der skal være fri og direkte adgang til "Hjerne-VISO's" udførende enheder (se senere hvad der menes med dette) for såvel hjerneskaideramte borgere, deres pårørende som kommunerne.
- Den hjerneskaideramte borger og dennes pårørende skal sikres kvalificeret og koordineret hjælp på rette tidspunkt, specialrådgivning og fagligt funderede afgørelser.
- Kommunerne skal sikres adgang til faglig bistand – i dette tilfælde bl.a. neurofaglig bistand.
- For hjerneskaideramte har det stor betydning, at man med hensyn til planlægning af rehabiliteringstilbud efter udskrivning tager udgangspunkt i de lokale muligheder. "Hjerne-VISO" skal derfor kunne fungere så tæt på den rantes normale miljø som muligt.

- Klageadgang såfremt kommunen uden en faglig begrundelse vil give et andet tilbud end udarbejdet af VISO.

"Hjerne-VISO"- (der vedlægges en primitiv tegning af modellen)

"Hjerne-VISO" består af en central enhed samt 5 regionale enheder.

Alle driftsudgifter i forbindelse med "Hjerne-VISO" dækkes via VISO's samlede bevilling. Forslaget afskaffer begrebet "leverandør" og netværksorganisation på hjerneskadeområdet.

Den centrale enhed:

"Hjerne-VISO" er organisatorisk en del af VISO.

"Hjerne-VISO" består af en central enhed, der ledes af en bestyrelse bestående af:

- KL (født formand)
- Danske Regioner
- Velfærdsministeriet
- Ministeriet for Forebyggelse & Sundhed
- Hjerneskadeforeningen
- HjerneSagen

Den centrale enheds opgaver er:

- Overordnet styring af "Hjerne-VISO" - herunder økonomi, personaleadministration, kvalitetssikring, udvikling m.m.m.
- Drift af Videnscenter for Hjerneskadete
- Drift af 5 regionale specialrådgivnings- og udredningsenheder
- Samarbejdet i det centrale VISO
- Evt. udbygget med forskningsmæssige opgaver indenfor området.

De regionale enheder - (på modeltegning betegnet som R1-R5)

I hver af de 5 regioner etableres en specialrådgivnings- og udredningsenhed i forhold til mennesker ramt af en hjerneskade og deres pårørende.

Den regionale enhed ledes af en bestyrelse, der er sammensat på følgende måde:

- Kommuneforeningen (født formand)
- Regionsrådet
- Hjerneskadeforeningen
- HjerneSagen

Bestyrelsen for den regionale enhed vil være de 2 foreningers bud på, hvordan "Hjerneskadesområdet" som beskrevet i Sundhedsstyrelsens redegørelse om traumatiske hjerneskader og tilgrænsende lidelser fra 1997 vil kunne videreføres i den nuværende struktur i Danmark.

Den regionale bestyrelse opgaver er

- Sikre den lokale/regionale koordinering

- Sikre lokal/regional udvikling indenfor bolig, beskæftigelse, uddannelse, fritid m.m. til målgruppen
- Sikre tværgående samarbejde med andre VISO-aktører i regionen
- Sikre tilbagemeldinger til "Hjerne-VISO's" centrale enhed.

Bestyrelsen ansætter den regionale tværfaglig specialrådgivnings- og udredningsenhed til løsning af de daglige opgaver, som er

- Specialrådgivning
- Udredning
- Forslag til visitation
- Sikre koordinering og flow
- På baggrund af konkrete erfaringer at pege på mangler og udviklingsmuligheder

Klageadgang

Vores forslag om at placere formandskabet hos kommunerne er et udtryk for, at vi ikke vil anfægte kommunernes ret til at præge udviklingen på området.

Når vi tillægger den regionale enhed kompetence til at komme med konkret forslag til visitation skyldes det, at det er her den fornødne faglige kompetence til at udarbejde et sådant forslag vil være til stede.

Vil kommunen imidlertid noget andet, har kommunen naturligvis ret til det, men det må forudsættes, at der ligger en faglig begrundelse bag -- og ikke alene en økonomisk begrundelse.

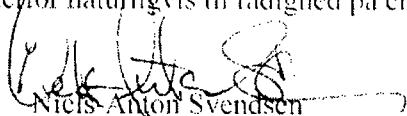
Vores forslag er derfor, at ønsker kommunen ikke at følge den regionale enheds forslag til visitation, skal den skadede og/eller de pårørende have mulighed for at anke kommunens afgørelse til en faglig klageinstans.

Økonomi

Det er umuligt for os at beregne de økonomiske konsekvenser af vores forslag, men som udgangspunkt er vi af den opfattelse, at den samlede udgift ikke vil overstige de ressourcer, der i dag samlet set er alløkeret til vores målgruppe -- men vi er ikke i tvivl om, at den samlede samfundsmæssige nytteværdi ved vores model langt vil overstige nytteværdien af den nuværende! Hertil kommer -- hvad der er det væsentligste for os -- at de til rådighed værende ressourcer anvendes optimalt i forhold til formålet -- nemlig at sikre de bedste muligheder for hjerneskaderamte mennesker og deres pårørende til at vende tilbage til et så normalt liv som muligt -- med livskvalitet!

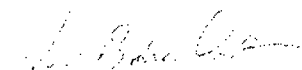
Epilog

Vores forslag vil formentlig rejse en række spørgsmål, som ikke er besvaret ovenstående. Vi står derfor naturligvis til rådighed på enhver tænkelig måde.

Niels Anton Svendsen
Landsformand for Hjerneskadeforeningen
Tlf.: 26 37 37 77

Med venlig hilsen

Lise Beha Erichsen
Direktor i HjerneSagen
Tlf.: 36 38 85 42/22 99 11 11

